

NOTITIE

Onderwerp	Verklaring beleggingsbeginselen	
Projectcode	ZZA6500-2	
Status	Definitief	
Datum	16 maart 2020	
Referentie	ZZA6500-2/dija3/20-50	
Auteur(s)	P. Canisius	
Gecontroleerd door	J.N. de Koning / I.J.M. de Beer	
Goedgekeurd door	J.N. de Koning	
Paraaf		
Bijlage(n)	-	
Aan	Pensioenfonds W+B	Algemeen bestuur
Kopie		

VERKLARING INZAKE BELEGGINGSBEGINSELEN

1 INTRODUCTIE

Deze 'Verklaring inzake beleggingsbeginselen' (hierna: Verklaring) beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos (hierna: het pensioenfonds). De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Conform geldende wet- en regelgeving gaat de Verklaring in op:

- 1 de doelstelling van het beleggingsbeleid;
- 2 de organisatie en risicobeheerprocedures;
- 3 de beleggingsbeginselen, in het bijzonder de toegepaste weging methodes voor beleggingsrisico's en de strategische allocatie van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds.

De Verklaring is als bijlage bij de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABtN) van het pensioenfonds opgenomen en wordt om de drie jaren herzien. Daarnaast wordt de Verklaring onverwijld herzien als er tussentijds een belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid optreedt.

Op verzoek van een belanghebbende bij het pensioenfonds wordt de Verklaring verstrekt.

2 DOELSTELLING VAN HET BELEGGINGSBELEID

Het pensioenfonds is het pensioenfonds voor (ex-)medewerkers van Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. (hierna: de werkgever) en voert de pensioenregeling ten behoeve van de financiële gevolgen van pensionering en overlijden. Het pensioenfonds is onder andere verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid.

Het pensioenfonds belegt vanuit de prudent person gedachte. Dit komt in grote mate overeen met dat wat de Nederlandsche Bank (DNB) 'op solide wijze' beleggen noemt. Daarbij moeten de beleggingen voldoen aan kwalitatieve beginselen van veiligheid, kwaliteit en spreiding van risico's.

In lijn hiermee is de doelstelling van het beleggingsbeleid:

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen, wenst het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Hoewel het rendement op de portefeuille een hoge prioriteit heeft, staan een defensief karakter van het beleggingsbeleid en een zorgvuldige afweging van risico en rendement voorop.

Om de doelstelling te waarborgen wordt bij het bepalen van het strategisch beleggingsbeleid rekening gehouden met het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet, de verplichtingenstructuur en de financiering van het pensioenfonds zoals vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever.

3 ORGANISATIE EN RISICOBEHEERPROCEDURES

3.1 Taken en verantwoordelijkheden

Het pensioenfonds is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt het pensioenfonds tot grote zorgvuldigheid in handelen. Het pensioenfonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over het beleggingsgedrag en de gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

Het bestuur van het pensioenfonds besluit over de vormgeving van het strategisch beleggingsbeleid. Hiervoor laat het bestuur zich adviseren door de beleggingsadviescommissie (BAC).

De BAC bereidt de agendapunten van de bestuursvergaderingen voor op het gebied van beleggingsbeleid en balansbeheer. Daarnaast volgt de BAC de ontwikkelingen op de financiële markten en monitort de BAC de financiële prestaties en diverse beleggingsindicatoren.

Het dagelijks bestuur volgt de liquiditeitsontwikkeling en geeft aan of nieuwe middelen (vooral vanuit de ontvangen premie) beschikbaar zijn om te beleggen. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van beleggingsopdrachten conform het door het bestuur vastgestelde beleggingsbeleid.

Het bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds inclusief het beleggingsproces.

3.2 Uitbesteding

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan vermogensbeheerders. Zij voeren de beleggingsopdrachten uit en zij rapporteren maandelijks over de portefeuilleontwikkeling en de bijbehorende kosten.

De selectie van vermogensbeheerders vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds door het bestuur van het pensioenfonds gehanteerde criteria die

samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, kosten, proces, rapportages, communicatie en risicomanagement. De selectie van vermogensbeheerders en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier. Het pensioenfonds handelt hierin conform zijn uitbestedingsbeleid.

Gedurende de periode van uitbesteding draagt het pensioenfonds zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

3.3 Rapportage

Het bestuur bespreekt elke bestuursvergadering het gevoerde en te voeren beleggingsbeleid en balansbeheer aan de hand van maandelijks beleggingsrapportages, driemaandelijks dekkingsgraadrapportages en driemaandelijks renterisicorapportages. Voor elke bestuursvergadering is er een vergadering van de beleggingsadviescommissie, bestaande uit leden van het bestuur en een externe beleggingsadviseur.

3.4 Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling van het pensioenfonds. Gezien de invloed van kosten op het rendement van het fonds op de lange termijn, streeft het pensioenfonds naar lage vermogensbeerkosten en transactiekosten.

3.5 Deskundigheid

Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een professioneel beheer van de beleggingen;
- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

3.6 Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstremgeling. Met het oog daarop zijn de bestuurders en medewerkers van het pensioenfonds gehouden een gedragscode na te leven.

Een interne compliance officer ziet toe op naleving van de gedragscode.

3.7 Corporate governance

Het pensioenfonds hanteert bij haar beleggingsbeleid de principes van 'good governance' zoals neergelegd in de Code Pensioenfonds.

4 BELEGGINGSBEGINSELEN

4.1 Beleggingsstijl

Het bestuur preferereert een defensief beleggingsbeleid. Het pensioenfonds voert in beginsel een 'passieve' beleggingsstijl. Dit wil zeggen dat getracht wordt een rendement te behalen conform de gekozen benchmarkindices. Dit wordt gerealiseerd via zogenaamde indexbeleggingen teneinde de tracking-error ten opzichte van de relevante index te minimaliseren en de transactiekosten en beheerkosten zo laag mogelijk te houden. Uitzonderingen op het indexbeleggen zijn mogelijk indien de beoogde doelstellingen een meer actieve benadering vereisen.

Bij de uitvoering van het beleggingsplan staat de 'prudent person' regel centraal. Daarnaast heeft het pensioenfonds beleggingsovertuigingen vastgelegd. In de beleggingsovertuigingen staat beschreven wat de perceptie van het fonds is van de financiële markt en hoe het pensioenfonds waarde kan toevoegen voor haar deelnemers.

4.2 Het beleggingsproces

Het beleggingsproces vormt de randvoorwaarden van het beleggingsbeleid. Onder het beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen. Het pensioenfonds verlangt van alle bestuurders en medewerkers in de organisatie er op toe te zien dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces. Dit leidt tot een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag, in alle geledingen van de organisatie.

4.3 Beleggingsbeslissingen

Het pensioenfonds beoordeelt elke belegging op grond van risico- en rendementsoverwegingen in relatie tot de verplichtingenstructuur. In beginsel sluit het pensioenfonds geen afzonderlijke beleggingscategorie, – instrument of –techniek uit.

Daarentegen werkt het pensioenfonds uiteraard niet mee aan een beleggingstransactie die verboden is, bijvoorbeeld op grond van het internationaal recht. In dit kader heeft het pensioenfonds op het gebied van administratieve organisatie en interne controle concrete maatregelen getroffen ter naleving van antiterrorismewetgeving.

Verder onthoudt het pensioenfonds zich van beleggingstransacties indien:

- daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;
- die in onmiddellijk verband staan met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden;
- die in onmiddellijk verband staan met een organisatie waar de omzet bestaat uit wapenproductie.

4.4 Toegepaste weging methoden voor beleggingsrisico's

De beleggingen, het beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's geschieden met inachtneming van de ABtN. Voor de generieke sturing van de risico's is de weging naar de beleggingscategorieën in de beleggingsportefeuille van groot belang. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

4.5 Waarderingsmethode

De beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Participaties in beleggingsfondsen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Aandelen

De actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, van participaties in beleggingsfondsen is bepaald door de uitgevende instelling.

Vastrentende waarden: staatsobligaties

De actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, van participaties in beleggingsfondsen is door de uitgevende instelling bepaald op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende markttrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijd.

Vastrentende waarden: hypotheek

De actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, van participaties in het hypotheekfonds is door de uitgevende instelling bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen. Bepaling van de contante waarde vindt plaats met behulp van een rentecurve, waarbij rekening wordt gehouden met een kredietopslag, die afhankelijk is van de gemiddelde hypotheektarieven in de markt gecorrigeerd voor het offerterisico.

4.6 Strategische allocatie

In het kader van een integrale benadering van de beleggingen en de verplichtingen wordt de invulling van het beleggingsbeleid gebaseerd op de risicohouding, beleggingsovertuigingen, Asset Liability Management (ALM) en investment cases. De ALM-studie is maatgevend voor de verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij wordt gestreefd naar een optimale beleggingsportefeuille in combinatie met een consistent premie- en toeslagbeleid. De ALM-studie wordt in beginsel eens in de drie jaren, doch zoveel vaker als het bestuur van het pensioenfonds dat wenselijk acht dan wel wordt verlangd door DNB, uitgevoerd.

Deze Verklaring inzake beleggingsbeginselen is vastgesteld door het bestuur van Stichting Pensioenfonds Witteveen+Bos op 7 april 2020.